

สุขสันต์วันอีดี

﴿ فرحة العيد ﴾

[ไทย - Thai - تايلاندي]

บะดัรฺ อับดุลหะมีด ฮะมีสะฮฺ

แปลโดย : แวมุฮัมหมัดซาบรี แวยะโก๊ะ

ผู้ตรวจทาน : ซุฟอัม กุชมาน

ที่มา : www.saaid.net

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿ فرحة العيد ﴾

« باللغة التايلاندية »

الدكتور بدر عبدالحميد هميسه

ترجمة: وان محمد صبري وان يعقوب

مراجعة: صافي عثمان

المصدر: موقع صيد الفوائد www.saaaid.net

2010 - 1431

islamhouse.com

สุขสันต์วันอีด

สำหรับทุกๆ ประชาชาติจะมีวันอีด(วันรื่นเริง) เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน ในวันดังกล่าว นั้นเองที่จะทำให้พวกเขาได้รื่นเริงและสุขสันต์กัน สำหรับวันอีดหรือวันรื่นเริงของเรานั้น มันคือวันที่ ได้ผนวกไว้ด้วยความศรัทธา จรรยา มารยาท และปรัชญาในการใช้ชีวิตของประชาชาตินี้เอาไว้ด้วย เพราะวันรื่นเริงบางประเภทของคนบางกลุ่มนั้นเป็นวันรื่นเริงเฉลิมฉลองที่คิดค้นขึ้นโดยสติปัญญา ของมนุษย์ซึ่งห่างไกลและแตกต่างสิ้นเชิงจากแนวทางแห่งวิวรรณ์(วะหฺยู)ของพระผู้เป็นเจ้าของ ในขณะ ที่ “วันอีดิลฟิฏรุและวันอีดิลอฎฺฮฺฮา” นั้น คือวันรื่นเริงที่มาจากอัลลอฮ์ ตะอาลา ซึ่งพระองค์ได้ทรง บัญญัติแก่ประชาชาติอิสลาม ตามที่ทรงได้ตรัสไว้ว่า

﴿وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا﴾

ความว่า “และสำหรับทุก ๆ ประชาชาตินั้น เราได้กำหนดพิธีกรรมทาง ศาสนาให้พวกเขาแล้ว” (สุเราะฮ์อัลหัจญ์ : 34)

ท่านอิบน์ ญะร็รได้บันทึกในหนังสือตัฟซีรของท่าน จากท่านอิบน์ อับบาส เราะวะฎิยัลลอฮุ อันฮุม่า ได้กล่าวว่า **سَنَّ** หรือพิธีกรรมทางศาสนาในที่นี้หมายถึง “วันอีด” นั้นเอง (ตัฟซีรอิบน์ ญะ ร็ร 17/198 และอัล-สุญญัยได้อ้างในตัฟซีร อัค-คุรฎุมนัษรุของ ท่าน 6/47 ไปถึงอิบน์ อบี หาดิม)

วันอีดิลฟิฏรุและวันอีดิลอฎฺฮฺฮา คือวันที่เราได้ลุล่วงจากการปฏิบัติรุกน(ส่วนสำคัญ)บาง ประการของอิสลามแล้ว ซึ่งสำหรับวันอีดิลฟิฏรุ นั้นจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อได้ลุล่วงจากการถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน ส่วนวันอีดิลอฎฺฮฺฮาจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อได้ลุล่วงจากการประกอบพิธีหัจญ์ อันมี หลักฐานที่รายงานสืบต่อกันมาหลายกระแสที่ได้จำกัดจำนวนวันรื่นเริงในอิสลามเพียงแค่ 2 วัน เท่านั้น นั่นคือ “วันอีดิลฟิฏรุ” และ “วันอีดิลอฎฺฮฺฮา” และจะไม่มีวันที่สามอย่างเด็ดขาด นอกจากวัน อีดประจำสัปดาห์นั้นคือวันศุกร์ ซึ่งวันรื่นเริงอื่นจากนี้ นั่นคือการอุปโลกนขึ้นมาทั้งสิ้น ไม่ว่าจะ เป็นรายสัปดาห์ ตามเทศกาลหรือโอกาสใดโอกาสหนึ่ง หรืออาจจะเป็นรายปี และอื่น ๆ

ท่านอิบน์ ญะ ร็ร ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า “เหตุที่เรียกขานวันนั้นว่า “วันอีด” ก็ เนื่องจากว่าในทุก ๆ ปี มันจะหวนกลับมาพร้อมกับนำความรื่นเริงครั้งใหม่(มาสู่ ประชาชาติ)” (ดูการอ้างถึงของอัล-อัซซะรีย ในหนังสือ อัค-ตะฮะซิบ 3/132)

ความหมายของวันอีดตามที่กล่าวมานี้ คือความหมายเดียวกับที่มีปรากฏในสุนนะฮฺของ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ที่ถูกต้อง ซึ่งมีรายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ เราะวะฎิยัลลอฮุ อันฮฺฮา เล่าว่า

دَخَلَ أَبُو بَكْرٍ وَعِنْدِي جَارِيَتَانِ مِنْ جَوَارِي الْأَنْصَارِ تُغْنِيَانِ بِمَا تَقَاوَلَتِ الْأَنْصَارُ يَوْمَ بُعَاثَ ، قَالَتْ : وَلَيْسَتَا بِمُغْنِيَتَيْنِ ، فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ : أَمْرَامِيرُ الشَّيْطَانِ فِي بَيْتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ! وَذَلِكَ فِي يَوْمِ عِيدٍ ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : « يَا أَبَا بَكْرٍ إِنَّ لِكُلِّ قَوْمٍ عِيدًا وَهَذَا عِيدُنَا » .

ความว่า “ท่านอบูบักร์ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เข้ามาในบ้านฉัน ในขณะที่นั้นมีทาสหญิงของชาวอันศอรุสองคนกำลังร้องรำทำเพลงเป็นทำนองที่ชาวอันศอรุร้องกันในวันบออาษ (วันที่เผ่าเอาซและคือชรอจญ์ทำสงครามในอดีต) ซึ่งท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้กล่าวว่า ทั้งสองคนมิได้เป็นนักร้องเพลงแต่อย่างใด (คือไม่ได้ร้องประจำเป็นกิจวัตรหรือเป็นการเป็นงาน) ท่านอบูบักร์ จึงกล่าวขึ้นว่า (เธอปล่อยให้) มีเสียงขลุ่ยแห่งชัยฏอนในบ้านของท่านเราะะฮ์ลุลลอฮุ คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กระนั้นหรือ ? เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในวันอีตหนึ่ง ท่านเราะะฮ์ลุลลอฮุ คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม จึงกล่าวว่า “โอ้ออบูบักร์เอ๋ย แท้จริงแล้วสำหรับทุกกลุ่มชนจะมีวันอีต(วันรื่นเริง)สำหรับพวกเขา และนี่เป็นวันอีต(วันรื่นเริง)ของพวกเรา(ชาวมุสลิมทุกคน)” (บันทึกโดยอัล-บุคอรีย์ หมายเลขหะดีษ 952 และมุสลิม หมายเลขหะดีษ 892)

ดังนั้น “วันอีต” ในนัยด้านศาสนา ก็คือ เป็นวันแห่งการขอบคุณต่ออัลลอฮุในโอกาสที่ได้หลุดพ้นจากการปฏิบัติศาสนกิจอย่างสมบูรณ์

และ “วันอีต” ในนัยด้านมนุษยธรรม ก็คือ เป็นวันแห่งการพบปะกันระหว่างความเข้มแข็งของคนรวย กับความอ่อนแอของคนจน บนพื้นฐานแห่งความรัก ความเมตตา และความเที่ยงธรรม ที่เป็นคำสั่งสอนจากฟากฟ้า ภายใต้สัญลักษณ์ของการจ่ายชะกาต การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการให้ความสะดวกสบายในด้านต่างๆ

และ “วันอีต” ในนัยด้านจิตวิญญาณ ก็คือ เส้นแบ่งระหว่างข้อกำหนดต่างๆ ที่อารมณีสวนตัวต้องยอมรับและอวยวะต่างๆ ต้องสโรราบ กับการเปิดกว้างให้มีการรื่นเริงผ่อนคลายตามทีชอบ และเป็นทีปรารภของอารมณณ์

วันอีตในอิสลามนั้นมีมารยาทและข้อปฏิบัติต่างๆ กำกับไว้ดังนี้

หนึ่ง : ให้สุขสันต์และปลื้มปิติกับการมาของวันอีต

“วันอีต” ถือเป็นวันที่นำความสุขสันต์และความปลื้มปิติมายังเรา และไม่ใช่วันที่นำความทุกข์ใจและความเศร้าโศกหวนกลับมา ดังที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าเรื่องนี้ว่า

رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَسْتُرُنِي وَأَنَا أَنْظُرُ إِلَى الْحَبَشَةِ وَهُمْ يَلْعَبُونَ فِي الْمَسْجِدِ فَزَجَرَهُمْ عُمَرُ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «دَعَهُمْ أَمَّا بَنِي أَرْفَدَةَ» يَعْنِي مِنَ الْأَمْنِ.

ความว่า “ฉันเห็นท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ปกปิดฉันไว้ (ด้วยผ้าสไบของท่าน)และฉันก็มองดูชาวหะบะชะฮฺ(ชาวเผ่าเอธิโอเปีย) แสดงการละเล่นในมัสยิด(ในวันอีด) ซึ่งท่านอุมัรได้ห้ามปรามพวกเขา ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม จึงกล่าวว่า “ปล่อยพวกเขาเถออัรฟัดะฮฺ(เป็นชื่อที่เรียกขานชาวหะบะชะฮฺ)ให้เล่นไปเถิด” หมายถึง ปล่อยให้เล่นต่อไปโดยไม่ต้องกวนหรือสร้างความเดือดร้อนแก่พวกเขา” (บันทึกโดยอัล-บุคอรีร์ หมายเลขหะดีษ 988)

ท่านอิบนุ หะญัรได้อธิบาย ในคำสั่งให้ปล่อยพวกเขาสุขสันต์ในวันทั้งสองไว้ว่า นั่นคือ “ในหะดีษนี้มีระบุถึงสาเหตุที่สั่งให้ปล่อยพวกเขาได้เล่นต่อ ... (วันอีดนั้นคือ)วันแห่งความปลื้มปิติตามบัญญัติทางศาสนา ซึ่งไม่ต้องไปห้ามการเล่นระเริงในลักษณะนี้ เหมือนกับที่ไม่ห้ามถ้าจะเล่นระเริงในวันแต่งงาน” (พัตหุลบารีย์ 2/442)

ท่านอิบนุ อาบิตินได้กล่าวว่า “สาเหตุที่ถูกเรียกขานวันนี้ว่าวันอีด เพราะอัลลอฮฺทรงนำความเมตตาและความดีงามต่าง ๆ ของพระองค์กลับคืนสู่บ่าวของพระองค์อีกครั้ง อาทิ เช่น อนุญาตให้ละจากการถือศีลอดหลังจากที่พระองค์ทรงห้าม(เป็นเวลา 1 เดือนเต็ม) การแจกจ่ายชะกาตแก่คนจน การประกอบพิธีหัจญ์ได้สมบูรณ์ด้วยการฎะวาฟอิฟาฎะฮฺ การแจกจ่ายเนื้อสัตว์อุฮียะฮฺ(สัตว์กูรบาน)และอื่น ๆ และเนื่องจากว่าโดยปรกติแล้วในวันนี้จะมีแต่ความสุข ความสนุกสนาน รื่นเริง กระจับกระจ่าง และมีสีสันทวยงาม” (หาซียะฮฺ อิบนิ อาบิติน 2/165)

“วันอีด” เป็นวันที่คนตรมทุกข์ได้รับสายลมแห่งความสุขพัดพาเข้ามา เป็นวันที่คนซึ่งขั่นแค่นได้อยู่ในบรรยากาศของความสะอาดอีกครั้ง เป็นวันที่คนยากไร้สามารถลิ้มรสสิ่ที่ดีๆ ที่ตนไม่เคยมีมาก่อน และเป็นวันที่คนรวยเองก็สามารถสำราญกับความหอมหวานต่างๆ ในวันนั้นได้

“วันอีด” เป็นวันที่จิตใจอันดื้อด้านได้โอนอ่อนไปสู่ความดีงาม และเป็นวันที่จิตใจอันแข่งกระด้างพร้อมที่จะทำดีโดยบริสุทธิ์ใจ

และ “วันอีด” เป็นวันที่ธรรมชาติในตัวมนุษย์ได้ดำเนินไปตามสันดานบริสุทธิ์อันดั้งเดิมของมัน และเป็นวันที่ความรู้สึกและความปรารถนาได้เผยออกมาให้เห็นตามที่มันเป็นจริง

สอง : ให้อาบน้ำชำระร่างกาย พรมน้ำหอม และแต่งกายด้วยอาภรณ์ที่สวยงามและดูดีที่สุด

วิธีการหนึ่งที่สามารถแสดงออกถึงความสุขสันต์และความรื่นเริงในวันอีดนั้นคือ ส่งเสริมให้อาบน้ำชำระร่างกาย พรมน้ำหอม และแต่งกายด้วยอาภรณ์ใหม่ที่สวยงามและดูดีที่สุด

มีรายงานจากท่านนาฟิอฺ ผู้รับใช้ท่านอับดุลลอฮฺ อิบน์ อุมร์ เราะวะฎียัลลอฮฺอันศุมมา ได้เล่าว่า “ท่านอิบน์อุมร์ จะอาบน้ำชำระร่างกายในวันอีดิลฟิฏรก่อนที่ท่านจะเดินทางสู่สนามละหมาด” (บันทึกโดยอิมาม มาลิก ในอัล-มุวัฏฏาะฮ์ 1/177)

แต่ท่านอัล-บัซซารฺ ได้กล่าวว่า “ฉันไม่เคยบันทึกหะดีษที่เศาะฮิหฺเกี่ยวกับการอาบน้ำชำระร่างกายในวันอีดิลทั้งสองเลย” (ดูใน อัล-ตัลคิษ อัล-หะบิร 2/81)

และท่านอิบน์ อับดิลบารฺ ได้กล่าวว่า “การอาบน้ำชำระร่างกายในวันอีดิลทั้งสองนั้น ไม่มีรายงานในเชิงการเล่าถึงที่ชัดเจนจากการปฏิบัติของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เลย” (อัล-ตัมฮิดี 10/266)

แต่ก็มีรายงานที่น่าเชื่อถือได้จากการปฏิบัติของท่านอิบน์ อุมร์ ซึ่งท่านจะอาบน้ำชำระร่างกายในวันอีดิลทั้งสอง (บันทึกโดยอิมามมาลิก ในอัล-มุวัฏฏาะฮ์ ด้วยสายรายงานที่ถูกต้อง 1/146)

และมีรายงานจากนักนิติศาสตร์อิสลามมากมายที่พวกเขาเห็นพ้องกันว่า “ส่งเสริมให้อาบน้ำชำระร่างกายในวันอีดิลทั้งสอง”

ท่านอิบน์ อับดิลบารฺ ได้กล่าวว่า “บรรดานักนิติศาสตร์อิสลามต่างเห็นพ้องกันว่า การอาบน้ำชำระร่างกายในวันอีดิลทั้งสองนั้น เป็นสิ่งที่ดีงามสำหรับคนที่ปฏิบัติมัน” (อัล-อิสตีซการ 7/1)

ท่านอิบน์ รุซดฺ ได้กล่าวว่า “บรรดานักวิชาการมีมติเอกฉันท์เห็นดีเห็นงามให้มีการอาบน้ำชำระร่างกายเพื่อละหมาดในวันอีดิลทั้งสอง” (บิดายะฮฺ อัล-มุจญ์ตะฮิด 1/216)

และบรรดานักนิติศาสตร์อิสลามโดยรวมต่างก็เห็นว่า “ส่งเสริมให้พรมน้ำหอมและแต่งกายด้วยอาภรณ์ที่สวยงามและดูดีที่สุด”

ท่านอับดุลลอฮฺ บิน อุมร์ เราะวะฎียัลลอฮฺอันศุมมา ได้เล่าว่า ท่านอุมร์ ได้นำเสื้อยาวที่ทำมาจากผ้าไหมหนา (อิสตับร็อก) ที่วางขายอยู่ที่ตลาดมาเสนอแก่ท่านเราะฮ์ลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม พลันกล่าวว่า “โอ้ท่านเราะฮ์ลุลลอฮฺ ท่านจงซื้อเสื้อตัวนี้ไว้แต่งตัวให้สวยงามในวันอีดิลและวันที่มีแขก(สำคัญ)มาหาท่านเถิด ท่านเราะฮ์ลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม จึงกล่าวว่า

«إِنَّمَا هَذِهِ لِبَاسٌ مِّنْ لَّا خَلَقَ لَهُ»

ความว่า “อาภรณ์นี้ เป็นเสื้อผ้าสำหรับคนที่ไม่มีผลบุญในอาคิเราะฮ์”

(อัล-บุคอรีฮ์ 948)

ท่านอิบน์ กุตามะฮฺ ได้กล่าวว่า “หะดีษนี้ทำให้เข้าใจว่า แท้จริงแล้วการแต่งตัวให้สวยงามในวันต่าง ๆ เหล่านี้ - หมายถึง วันศุกร์ วันอีดิล และวันที่มีการรับแขกสำคัญ - นั้น เป็นประเพณีที่รู้กันว่าได้ปฏิบัติกันมาในหมู่พวกเขา” (อัล-มุซนีย์ 5/257)

ท่านอิมามมาลิก ได้กล่าวว่า “ฉันได้ยินว่า บรรดานักวิชาการทั้งหลายนั้น ต่างก็ส่งเสริมให้พรมน้ำหอมและแต่งกายด้วยอาภรณ์ที่สวยงามและดูดีที่สุดในทุกวันอีดิล

โดยเฉพาะคนที่เป็นอิมาม เพราะผู้คนที่งหลายนั้นจะให้ความสนใจไปยงเขา” (อัล-มุขนีย 5/258)

สาม : สุนนะฮฺเฉพาะในแต่ละวันอีด

สงเสริมให้รับประทานผลอินทผลัมจำนวนหนึ่ง ก่อนที่จะออกเดินทางสู่สนามละหมาด สำหรับวันอีดิลฟิฏรุ ดังที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม และบรรดาเศาะหาบะฮฺได้ทำไว้เป็นแบบอย่าง (อัล-เอาฮ์ฎ โดยอิบนุล มุนซิร 4/254)

ท่านอะนัส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَغْدُو يَوْمَ الْفِطْرِ حَتَّى يَأْكُلَ تَمْرَاتٍ وَيَأْكُلُهُنَّ وَثْرًا

ความว่า “ท่านเราะฮ์ลุลลอฮฺจะไม่ออกเดินทางสู่สนามละหมาดในวันอีดิลฟิฏรุ จนกว่าท่านจะรับประทานผลอินทผลัมเสียก่อน ซึ่งท่านรับประทานด้วยจำนวนที่เป็นคี่”(บันทึกโดย อัล-บุคอรีย หมายเลขหะดีษ 953)

ท่านอิบนุอับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา ได้เล่าว่า “หากพวกท่านมีความสามารถที่จะไม่ออกเดินทางสู่สนามละหมาดในวันอีดิลฟิฏรุจนกว่าจะรับประทานอาหารเสียก่อน ก็จงทำเถิด” (บันทึกโดย อัศดุรริอซซาก หมายเลข 5734 และอิบนุล มุนซิร หมายเลข 2111)

ส่วนในวันอีดิลอฎฮันนั้นสงเสริมให้รับประทานอาหารหลังจากเดินทางกลับจากละหมาดแล้ว ดังที่อัลลอฮฺ ตะอาลา ได้กล่าววว่า

﴿إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ، فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ، إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ﴾

ความว่า “แท้จริงเราได้ประทานสรรเสริญน้ำอัล-เกาษ์รูกแก่เจ้าแล้ว ดังนั้นเจ้าจงละหมาดเพื่อพระเจ้าของเจ้า และจงเชือดสัตว์พลี แท้จริงศัตรูของเจ้านั้นเขาเป็นผู้ถูกตัดขาด” (อัล-เกาษ์รูก : 1-3)

และสงเสริมให้ใช้เส้นทางไปและกลับที่ต่างกัน (ไม่ว่าจะเดินเท้าหรือใช้ยานพาหนะ) ท่านญาบิร เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าเรื่องนี้ว่า

كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا كَانَ يَوْمَ عِيدٍ خَالَفَ الطَّرِيقَ

ความว่า “ในวันอีด ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม จะใช้เส้นทาง(ไปและกลับจากสนามละหมาด)ที่ต่างกัน” (บันทึกโดยอัล-บุคอรีย หมายเลขหะดีษ 986)

เช่นเดียวกัน ส่งเสริมให้กล่าวตักบีร์(ตลอดทางสู่สนามละหมาด) จากท่านอัล-วะลีด บิน มุสลิม ได้เล่าว่า ฉันได้ถามท่านอัล-เอาซาอีย์ และท่านมาลิก บิน อะนัส ในประเด็นการกล่าวตักบีร์ในวันอีดทั้งสอง ซึ่งท่านทั้งสองได้ตอบว่า “ใช่แล้ว ท่านอับดุลลอฮฺ บิน อุมร์ (เมื่อท่านเดินทางออกจากบ้านท่านก็)จะยกเสียงตักบีร์ตลอด(จนไปถึงสนามละหมาด และยังคงกล่าวตักบีร์ต่อไป)จนกระทั่งอิมามนำละหมาดเดินทางมาถึง”

และมีรายงานที่ถูกต้องจากท่านอบู อับดุลเราะหฺมาน อัล-สุละมีย์ ได้กล่าวว่า “พวกเขา (เศาะหาบะฮฺ)จะกล่าวตักบีร์ในวันอีดิลฟิฏรฺอย่างจริงจังมากกว่าในวันอีดิลอฎฺฮฺฮา” (อิรฺวาอฺดูล เฆาะลีลฺ 3/122)

มีรายงานที่น่าเชื่อถือได้จากการปฏิบัติของท่านอิบนุ มัสอูด เราะวะฎิยัลลอฮุอันฮุ บันทีก โดยอิบนุ อบี ซัยบะฮฺ ซึ่งท่านอิบนุ มัสอูด ได้กล่าวตักบีร์ว่า

الله أكبر، الله أكبر، لا إله إلا الله، والله أكبر، الله أكبر والله الحمد
อัลลอฮฺ อักบَرُ, อัลลอฮฺ อักบَرُ (หรืออาจจะเพิ่มอีกครั้งว่า อัลลอฮฺ อักบَرُ),
ลาอิละฮะฮะอิลลัลลอฮฺ, วัลลอฮฺ อักบَرُ, อัลลอฮฺ อักบَرُ, ะลิลลาฮิล ्हัมด
ความว่า “อัลลอฮฺคือผู้ยิ่งใหญ่ อัลลอฮฺคือผู้ยิ่งใหญ่ ไม่มีพระเจ้าที่แท้จริง
นอกจากอัลลอฮฺ และอัลลอฮฺคือผู้ยิ่งใหญ่ อัลลอฮฺคือผู้ยิ่งใหญ่ และมวล
การสรรเสริญทั้งหลายเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ” โดยให้กล่าวตักบีร์ “อัลลอ
ฮฺ อักบَرُ” ท่อนแรกนั้นสองครั้ง แต่ในสายรายงานอื่นจากท่านอิบนุ อบีซัยบะฮฺ
เช่นเดียวกัน ให้กล่าวตักบีร์ “อัลลอฮฺ อักบَرُ” ท่อนแรกนั้นสามครั้ง ซึ่งสายรายงาน
(ทั้งสอง)มีความถูกต้อง (ตะมามุล มินนะฮฺ โดยซัยคุ อัล-อัลบานีย์ 356)

ท่านอิบนุ ะหฺญัร ได้กล่าวว่า “สำนวนที่ถูกต้องที่สุดคือ สำนวนที่บันทึกโดยท่านอับดุลริอ
ซซาก ด้วยสายรายงานที่ถูกต้อง จากท่านสลมาน อัล-ฟาริสีย์ ได้กล่าวว่า จงกล่าวตักบีร์โดยการ
กล่าวว่า

الله أكبر، الله أكبر، الله أكبر كبيراً
อัลลอฮฺ อักบَرُ, อัลลอฮฺ อักบَرُ, อัลลอฮฺ อักบَرุ กะบิร
ความว่า “อัลลอฮฺคือผู้ยิ่งใหญ่ อัลลอฮฺคือผู้ยิ่งใหญ่ อัลลอฮฺคือผู้เป็นที่สุดแห่ง
ความยิ่งใหญ่” (พิตหุลบารีย์ 2/536)

และห้ามถือศีลอดในวันอีดทั้งสอง ดังที่ท่านอบู สะอีด อัล-คุดรีย์ ได้เล่าว่า

نَهَى النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ صَوْمِ يَوْمِ الْفِطْرِ وَالنَّحْرِ
ความว่า “ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ห้ามไม่ให้ถือศีลอดใน
วันอีดิลฟิฏรฺและวันนะหฺรฺ(วันอีดิลอฎฺฮฺฮา)” (บันทีกโดยอัล-บุคอรีย์

ท่านอัน-นะวารีย์ เราะหิมะฮุลลอฮุ ได้กล่าวว่า “บรรดานักวิชาการต่างมีมติเป็นเอก
ฉันท์ว่าห้ามถือศีลอดในวันอีดทั้งสองอย่างเด็ดขาด ไม่ว่าจะเป็นการถือศีลอดนะซัร(การ
บนบานต่อพระผู้เป็นเจ้า) หรือสุนัต หรือชดเชย(กัฟฟาเราะฮฺ) หรืออื่นๆ ก็ตาม ถือแม้ว่า
เขาจะเจาะจงนะซัรถือศีลอดในวันสองวันนั้นก็ตาม ตามทัศนะของมัซฮับซาฟีอีและ
นักวิชาการส่วนใหญ่แล้ว ไม่ถือว่าการนะซัรของเขามีผลบังคับให้เขาต้องถือศีลอด และไม่
จำเป็นต้องถือศีลอดชดเชยด้วย” (ซัรหุ เศาะฮีหุ มุสลิม โดยอัน-นะวารีย์ 8/15)

นักวิชาการบางท่านได้กล่าวว่า “เหตุผลของการห้ามถือศีลอดในวันอีดทั้งสองนั้น
เพราะว่าการถือศีลอดในวันนั้นเสมือนเป็นการปฏิเสธสิ่งที่อัลลอฮุได้จัดเลี้ยงรับรองให้กับ
เขา” (นัยลุลเอาฏอรุ 4/262)

สี่ : กล่าวอวยพรให้แก่กันในวันอีด

ท่านญะบ์ร บิน นุฟัยร ได้เล่าเรื่องนี้ว่า “ทุกครั้งทีบรรดาเศาะหาบะฮฺของท่านเราะฮุ
ลุลลอฮุ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม มาเจอกันในวันอีด พวกเขาจะกล่าวให้แก่กันว่า

تَقَبَّلَ اللهُ مِنَّا وَمِنْكَ

ตะก็อบบะลัลลอฮุ มินนา วะ มินกะ

ความว่า “ขออัลลอฮุทรงรับ(การงาน)ทั้งจากเราและจากท่าน” (ท่านอิ
มามอะหมัด ได้กล่าวว่า สายรายงานของมัน ญัยยิด(ใช้ได้) ท่านอิบนุหะญัวร์
ได้กล่าวว่าสายรายงานของมัน หะสัน(ระดับดี) ในพัตหุล บารีย์ 2/517 และดู
ในตะมามูล มินนะฮฺ โดยซัยคุ อัล-อัลบานีย์ หน้า 354-356)

การกล่าวอวยพรให้แก่กันในวันอีดนั้น จะบ่มเพาะความรักในหัวใจของผู้คน ด้วยเหตุนี้จึง
ส่งเสริมให้เดินทางไปละหมาดในวันอีดโดยให้ใช้เส้นทางไปและกลับที่ต่างกัน เพื่อให้ผู้ศรัทธา
ทั้งหลายสามารถกล่าวอวยพรให้แก่กันได้มากที่สุด

ห้า : กระชับความสัมพันธ์และสร้างมิตรไมตรีกับครอบครัวและญาติพี่น้อง

ในความเป็นจริง การกระชับความสัมพันธ์และสร้างมิตรไมตรีกับครอบครัวและญาติพี่น้อง
นั้นถือเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ปฏิบัติในทุกโอกาสอยู่แล้ว แต่ ณ ที่นี้ เป็นการเน้นย้ำให้ปฏิบัติในวันอีดทั้ง
สอง โดยเฉพาะกับพ่อแม่ของเรา เพราะมันจะเป็นสิ่งที่น่าสนใจนำมาสู่ท่านทั้งสอง ซึ่งเป็นการ
ตอบสนองคำสั่งใช้ของอัลลอฮุในคัมภีร์ของพระองค์ให้ทำดีต่อท่านทั้งสอง อัลลอฮุ ตะอาลา ได้ตรัส
ว่า

﴿وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ

الْحِسَابِ﴾

ความว่า “และบรรดาผู้เชื่อมสัมพันธ์ในสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงบัญชาให้เขาเชื่อมสัมพันธ์ และยำเกรงพระเจ้าของพวกเขา และกลัวการมีบัญชีที่ชั่ว” (สูเราะฮ์ อัล-เราะอะอูด : 21)

มีรายงานจากท่านอับนุ ซิยาบ ได้เล่าว่า ท่านอะนะส บินมาลิก เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า

«مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُبْسَطَ لَهُ فِي رِزْقِهِ ، وَيُنْسَأَ لَهُ فِي أَثَرِهِ ، فَلْيَصِلْ رَحْمَتَهُ»

ความว่า “ผู้ใดก็ตามชอบที่จะให้เงินทองไหลมาเทมาและมีอายุยืน (มีความบารเราะกะฮ์ในชีวิต)แล้ว เขาจงกระชับความสัมพันธ์กับญาติของเขาเถิด” (บันทึกโดยอัล-บุคอรีห์ หมายเลขหะดีษ 2067 มุสลิม หมายเลขหะดีษ 6615 และอะหมัด หมายเลขหะดีษ 13620)

ในจำนวนวิธีการเชื่อมสัมพันธ์และทำดี ก็คือการเอาใจใส่เด็กกำพร้า อัลลอฮ์ ตะอาลา ได้ตรัสถึงการกระชับความสัมพันธ์กับเด็กกำพร้าและการโอบอุ้มอารีต่อพวกเขาไว้ว่า

﴿فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ، وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ، وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ﴾

ความว่า “ดังนั้นส่วนเด็กกำพร้าเจ้าอย่าข่มขี่ และส่วนผู้เฝ้าขอขานั้น เจ้าอย่าตวาดขับไล่ และส่วนความโปรดปรานแห่งพระเจ้าของเจ้านั้น เจ้าจงแสดงออก ” (สูเราะฮ์ อัล-ฎุฮา 9-11)

มีรายงานจากท่านสะฮัล บิน สะอัด ได้เล่าว่า ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า

«أَنَا وَكَافُلُ الْيَتِيمِ كَهَاتَيْنِ فِي الْجَنَّةِ» وَأَشَارَ بِالسَّبَابَةِ وَالْوُسْطَى ، وَفَرَّقَ بَيْنَهُمَا قَلِيلًا

ความว่า “ฉันและผู้อุปการะเด็กกำพร้าจะได้อยู่ในสวรรค์เช่นนี้แหละ” ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ชูนิ้วชี้กับนิ้วกลางขึ้นแล้วแยกออกจากกันเล็กน้อย (บันทึกโดยอัล-บุคอรีห์ หมายเลขหะดีษ 5304 และอะหมัด หมายเลขหะดีษ 23208)

เศาะหาบะฮ์ท่านหนึ่งได้เข้าไปในมัสญิด แต่เขาต้องหยุดชะงักเมื่อได้เห็นเด็กน้อยคนหนึ่ง อายุประมาณ 11 ปี กำลังยืนละหมาดด้วยความนอบน้อมและมีสมาธิ(คุชูอฺ) ภายหลังจากเด็กน้อย

เสร็จจากการละหมาดแล้ว เศาะหาบะฮ์ท่านนั้นจึงถามเด็กน้อยว่า “เด็กน้อย เจ้าเป็นลูกของใครหรือ ?” เด็กน้อยจึงตอบว่า “ฉันเป็นเด็กกำพร้า” เศาะหาบะฮ์ท่านนั้นจึงถามอีกว่า “เจ้าพอใจมั๊ย หากจะให้ฉันเป็นพ่อของเจ้า ?” เด็กน้อยจึงตอบว่า “ท่านจะให้อาหารแก่ฉัน เมื่อฉันหิวมั๊ย ?” เศาะหาบะฮ์ท่านนั้นจึงตอบว่า “ใช่แล้ว” เด็กน้อยถามต่อว่า “ท่านจะให้เครื่องดื่มแก่ฉัน เมื่อฉันกระหายมั๊ย ?” เศาะหาบะฮ์ท่านนั้นจึงตอบว่า “ใช่แล้ว” เด็กน้อยถามต่ออีกว่า “ท่านจะให้อาหารกรรมแก่ฉัน เมื่อฉันไม่มีอะไรจะใส่มั๊ย ?” เศาะหาบะฮ์ท่านนั้นจึงตอบว่า “ใช่แล้ว” เด็กน้อยจึงถามเป็นคำถามสุดท้ายว่า “ท่านจะให้ฉันมีชีวิต เมื่อฉันได้ตายมั๊ย ?” เศาะหาบะฮ์ท่านนั้นตกใจกับคำถามสุดท้ายที่ได้ฟังและตอบว่า “นี่...มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้” เด็กน้อยจึงกล่าวว่า “ดังนั้น จงปล่อยฉันไปเถิด ปล่อยฉันให้กับอัลลอฮ์ผู้สร้างฉัน ประทานปัจจัยยังชีพแก่ฉัน ให้ฉันได้ตายไป และให้ฉันมีชีวิตอีกครั้งหนึ่ง” เมื่อเป็นเช่นนั้น เศาะหาบะฮ์ท่านนั้นก็จากไปพลางกล่าวว่า “แน่แท้ ผู้ที่มอบหมายต่ออัลลอฮ์ พระองค์ก็จะทรงทำให้เขามีความเพียงพอแล้ว”

หก : จัดงานเลี้ยงฉลองให้แก่ครอบครัวและประกาศความรื่นเริงสุขสันต์ในวันอีด

ไม่มีปัญหาแต่อย่างใด ที่จะจัดงานเลี้ยงฉลองในวันอีดโดยปราศจากความสุรุ่ยสุร่าย เพราะท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวถึงวันอีดิลอฎฮฺว่า

«أَيَّامُ التَّشْرِيقِ أَيَّامٌ أَكْلٍ وَشُرْبٍ ، وَذَكَرِ اللّٰهَ عَزَّ وَجَلَّ»

ความว่า “วันตฺชริกทั้งสาม คือวันแห่งการกินการดื่มและวันกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์” (บันทึกโดยอะหมัด หมายเลขหะดีษ 20722)

ชายคนหนึ่งเข้ามาหาท่านอะลี บิน อบี ฏอลิบ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ในวันอีดิลฟิฏริ ซึ่งพบว่าท่านกำลังทานอาหารที่แข็งและหยาบ ชายคนนั้นจึงกล่าวต่อท่านว่า “ไอ้ผู้นำของเหล่าผู้ศรัทธา ... ท่านทานอาหารที่แข็งและหยาบในวันอีดหรือ ?” ท่านอะลี จึงตอบไปว่า “พึงทราบเถิด.. ไอ้พี่น้องของฉัน วันอีดนั้นมีไว้สำหรับผู้ที่อัลลอฮ์ได้ตอบรับการถือศีลอดของเขา และพระองค์ก็ให้อภัยโทษแก่เขาแล้ว” แล้วท่านก็ได้กล่าวแก่เขาอีกว่า “วันนี้สำหรับเราแล้วคือวันอีด พຽງนี้สำหรับแล้วก็คือวันอีด และทุกๆ วันที่เราไม่ฝ่าฝืนต่ออัลลอฮ์ นั่นคือวันอีดสำหรับเรา”

เช่นเดียวกัน อนุญาตให้มีการละเล่นในวันอีดได้ ดังที่มีหะดีษซึ่งบันทึกโดย อบู ดาวูด และอัน-นะสาอียฺด้วยสายสื่อที่เศาะฮิหฺจากท่านอะนัส บินมาลิก เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า

كَانَ لِأَهْلِ الْجَاهِلِيَّةِ يَوْمَانِ فِي كُلِّ سَنَةٍ يَلْعَبُونَ فِيهِمَا، فَلَمَّا قَدِمَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمَدِينَةَ، قَالَ: «كَانَ لَكُمْ يَوْمَانِ تَلْعَبُونَ فِيهِمَا، وَقَدْ أَبَدَلَكُمْ اللَّهُ بِهِمَا خَيْرًا مِنْهُمَا، يَوْمَ الْفِطْرِ وَيَوْمَ الْأَضْحَى»

ความว่า ในยุคก่อนอิสลามนั้น ประชาชนเคยเฉลิมฉลองวันสำคัญสองวันทุกๆ ปี เมื่อท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม มายังมะดีนะฮ์ ท่านประกาศว่า

“พวกท่านเคยมีวันเฉลิมฉลองกันสองวัน แต่อัลลอฮ์ได้ทรงเปลี่ยนสองวันนั้นด้วยสองวันที่ประเสริฐกว่า นั่นคือวันอีดิลฟิฏรฺและวันอีดิลอัฎฮา”
(บันทึกโดยอัน-นะสาอีย์ หมายเลขหะดีษ 1555)

และมีหะดีษที่บันทึกโดยอัล-บุคอรีฮ์ มุสลิม และอะหมัด จากท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา ได้เล่าเช่นเดียวกันว่า

أَنَّ الْحَبْشَةَ كَانُوا يَلْعَبُونَ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي يَوْمِ عِيدِهِ، قَالَتْ فَاطَلَعْتُ مِنْ فَوْقِ عَاتِقِهِ، فَطَأَطَأَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْكَبِّيهِ، فَجَعَلْتُ أَنْظُرُ إِلَيْهِمْ مِنْ فَوْقِ عَاتِقِهِ حَتَّى شَبِعْتُ ثُمَّ انْصَرَفْتُ

ความว่า มีทาสชาวหะบะชะฮ์(อภิสสิเนีย)มาแสดงการละเล่น(บริเวณ มัสญิด)ในวันอีดิ ต่อหน้าท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ซึ่งฉันได้มองดูพวกเขาเล่นโดยตั้งคางบนไหล่ของท่าน และท่านก็ได้ย่อไหล่ทั้งสองของท่านให้ฉัน และแล้วฉันก็ชมการละเล่นดังกล่าวจากบนไหล่ของท่าน จนกระทั่งฉันได้ดูจนพอใจแล้วฉันก็จากไป (บันทึกโดยอะหมัด หมายเลขหะดีษ 24296)

ส่วนการขับร้องเพลง การฟังเสียงดนตรี หรือเสียงขับร้องเป็นทำนองที่ศาสนาอนุญาตนั้น มีหะดีษที่บันทึกโดยอัล-บุคอรีฮ์ มุสลิม และอะหมัด จากท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา ซึ่งเคยเล่าเรื่องนี้ว่า

دَخَلَ عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَعِنْدِي جَارِيَتَانِ تُغَنِّيَانِ بِغِنَاءِ بُعَاثَ، فَاضْطَجَعَ عَلَى الْفِرَاشِ وَحَوْلَ وَجْهِهِ، وَدَخَلَ أَبُو بَكْرٍ فَأَنْتَهَرَنِي، وَقَالَ: مِرْمَارَةُ الشَّيْطَانِ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَقْبَلَ عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَقَالَ: دَعُهُمَا - فِي رِوَايَةٍ - يَا أَبَا بَكْرٍ إِنَّ لِكُلِّ قَوْمٍ عِيدًا، وَهَذَا عِيدُنَا» فَلَمَّا غَفَلَ غَمَزْتُهُمَا فَخَرَجَتَا

ความว่า ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้เข้ามาหาฉัน ซึ่งขณะนั้นมีเด็กรับใช้หญิงสองคนกำลังร้องเพลงของสงครามบุอาษุอยู่ แล้วท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ก็เอนกายลงนอนตะแคงบนที่นอนพร้อมกับผินหน้าไปทางอื่น หลังจากนั้นท่านอับูบักร ก็เข้ามาในบ้าน พออับู บักรเห็นเด็กสองคนนั้นก็เตือนฉันว่า (เธอปล่อยให้)มีเสียงขลุ่ยแห่งชัยฏอนในบ้านของท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กระนั้นหรือ ? ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม

ลัยฮิวะสัลลัม จึงหันมากล่าวแก่ท่านอบูบักรว่า “ปล่อยให้พวกเขาเล่นไปเถิด เพราะทุก ๆ ประชาชาติจะมีวันอีด และวันนี้เป็นวันอีดของเรา” และหลังจากที่ท่านแผลง ฉันทน์ให้เด็กทั้งสองรีบออกไป (บันทึกโดยอัล-บุคอรีห์ หมายเลขหะดีษ 949, 952)

เจ็ด : หลีกห่างจากการรื่นเริงที่หะรอม ไม่ดี และอุตริกรรมทั้งหลาย

วันอีดในอิสลาม เป็นวันที่มีความสงบและมีเกียรติ เป็นวันที่มอบความยิ่งใหญ่แด่ผู้ทรงเป็นเอกะ ผู้ทรงอนุภาพ และเป็นวันที่เราได้หลุดพ้นจากสาเหตุของความพินาศและการเข้าสู่ไฟนรก

วันอีด คือสนามแห่งการแข่งขันกันทำความดีและการได้รับเกียรติ

วันอีด ไม่ได้มีสำหรับการสวมเสื้อผ้าใหม่ แต่วันอีดมีไว้สำหรับผู้ที่มีความยำเกรงของเขาได้เพิ่มพูนขึ้น

วันอีด ไม่ได้มีสำหรับการสวมเสื้อผ้าและรองเท้าที่สวยงาม แต่วันอีดมีไว้สำหรับผู้ที่ยึดมั่นอยู่ใต้อภัยในความผิดของเขาไปแล้ว

วันอีด ไม่ได้มีสำหรับผู้ที่ได้รับของกำนัลด้วยเงินหรือทอง แต่วันอีดมีไว้สำหรับผู้ที่ได้เชื่อฟังยำเกรงต่อผู้ทรงเดชานุภาพและผู้ทรงมากด้วยการให้อภัย

วันอีด ไม่ได้มีสำหรับผู้ชื่นชอบการสวมเสื้อผ้าที่ใหม่ แต่วันอีดมีไว้สำหรับผู้ที่ยำเกรงต่อพระผู้ทรงอภิบาลแห่งปวงบ่าว และเกรงกลัวต่อวันที่ถูกสัญญา (วันกียามะฮฺ) และทำอะมัลเพื่อวันนั้น

วันอีด ไม่ได้มีสำหรับการสวมเสื้อผ้าอย่างโอ้อ่า แต่วันอีดมีไว้สำหรับผู้ที่ทำอะมัลและเกรงกลัวต่อวันโลกหน้า

มีรายงานว่า แท้จริง บรรดามลาอิกะฮฺจะลงมาจากฟากฟ้าในช่วงเช้าของวันอีดิลฟิฏริ์ และจะหยุดยืนอยู่บนเส้นทางทั้งหลาย แล้วจะเรียกร้องประชาชาติของท่านนบีมุฮัมมัด คือลัลลอลฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ว่า “จงเดินไปยังพระผู้อภิบาลผู้ทรงเกียรติเถิด พระองค์จะทรงประทานความดีงาม และจะประทานผลบุญต่าง ๆ แก่ท่าน แท้จริงพวกท่านถูกสั่งใช้ให้ถือศีลอด พวกท่านก็ถือศีลอด พวกท่านถูกสั่งใช้ให้ยืนกียามุลลัยลุลพวกท่านก็ลุกขึ้นละหมาด และพวกท่านได้ยำเกรงต่อพระผู้อภิบาลของพวกท่าน ดังนั้น พวกท่านจงกลับไปในสภาพที่ได้รับการอภัยโทษแล้วเถิด” และมีการเรียกขานวันนี้ในหมู่บรรดาผู้ที่อยู่บนฟากฟ้า(หมู่มะลาอิกะฮฺและผู้ใกล้ชิดอัลลอฮฺ)ว่าเป็นวันแห่งการมอบรางวัล

วันอีดในอิสลามมีความสงบและมีเกียรติ เป็นวันที่มอบความยิ่งใหญ่แด่ผู้ทรงเป็นเอกะ ผู้ทรงอนุภาพ และหลุดพ้นจากต้นเหตุของความพินาศและการเข้าสู่ไฟนรก

ท่านอิมามมาลิก บิน อะนัส เราะหิมะฮฺลุลลอฮฺ ได้กล่าวว่า สำหรับผู้ศรัทธาแล้วมีวันอีดทั้งหมด 5 วันด้วยกัน นั่นคือ

1. ผู้ศรัทธาที่ชีวิตของเขาผ่านไปในแต่ละวัน โดยที่เขาไม่ได้ถูกบันทึกแม้เพียง 1 ความซั้วก็ตามที นั่นคือวันอี๊ดสำหรับเขา
2. วันที่เขาได้จากโลกนี้ไปด้วยสภาพของการมีศรัทธา นั่นก็คือวันอี๊ดเช่นกัน
3. วันที่เขาผ่านพ้นสะพานอัศ-ศิโรฏบนนรก และปลอดภัยจากสิ่งน่าสะพรึงกลัวต่างๆ ในวันกียามะฮุ นั่นคือวันอี๊ดสำหรับเขา
4. วันที่เขาได้เข้าสวนสวรรค์ นั่นก็คือวันอี๊ด
5. วันที่เขาได้มองไปยังพระพักตร์แห่งพระผู้อภิบาลของเขา นั่นก็คือวันอี๊ด

เคาะลีฟะฮ์ผู้ทรงยุติธรรมและปราดเปรื่องท่านหนึ่ง นั่นคือท่านอุมัรฺ บิน อับดุลอะซีซ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เห็นลูกของท่านที่ชื่อ อับดุลมะลิก สวมเสื้อผ้าเก่าและขาดวิ่นในวันอี๊ด ทำให้ท่านถึงกับร้องไห้ ดังนั้น เมื่อลูกชายคนของท่านเห็นเช่นนั้น จึงถามว่า “ท่านพ่อ ร้องให้ทำไมครับ ?” ผู้เป็นพ่อจึงตอบลูกว่า “พ่อเกรงว่า ลูกจะออกไปเล่นกับพวกเด็กๆ ด้วยเสื้อผ้าที่เก่าและขาดตัวนี้ ซึ่งอาจจะทำให้หัวใจของลูกปวดร้าวได้” ลูกที่ศอลิหฺคนนั้นตอบพ่อผู้อารีของตนไปว่า “ท่านพ่อครับ.. แท้จริงหัวใจจะปวดร้าวก็เมื่อได้ฝ่าฝืนพระเจ้าของมัน และการอกตัญญูต่อพ่อและแม่ของเขาต่างหากเล่า! และลูกก็หวังว่าอัลลอฮุจะทรงพึงพระทัยในตัวลูก ด้วยสาเหตุที่พ่อได้พอใจในตัวลูกแล้ว โอ้ ท่านพ่อที่รักของลูก” เมื่อเป็นเช่นนั้น ท่านอุมัรฺ จึงโอบลูกชายมาแนบอกแล้วจูบระหว่างสองตาของเขา และขออูอาฮ์ให้ลูกชายคนนี้... ซึ่งปรากฏว่าลูกชายของท่านคนนี้เป็นผู้สมณะที่สุดในบรรดาลูกๆทั้งหลาย

แนวปฏิบัติที่อุตริกรรมและเป็นประเพณีที่ผิด ๆ บางประการ ที่จำเป็นต้องหลีกเลี่ยงจากมันในวันอี๊ด

1. ความเข้าใจของคนบางกลุ่มที่คิดว่าการทำอิบาดะฮ์ทั้งคืนในคืนวันอี๊ดเป็นบทบัญญัติหนึ่งในอิสลาม
 2. การเยี่ยมสุสานต่างๆ ในวันอี๊ดทั้งสอง
 3. การออกจากบ้านของผู้หญิงด้วยสภาพที่ใส่เครื่องหอม เสริมสวย เปิดเผยร่างกาย
 4. การฟังเสียงดนตรีหรือเสียงขับร้องเป็นทำนองที่หะรอม
 5. ละทิ้งการละหมาดญะมาอะฮ์และการนอนหลับในเวลาละหมาด
 6. การกระชับสัมพันธ์เครือญาติและอวยพรแก่พวกเขาโดยใช้การพูดคุยหรือส่งข้อความทางโทรศัพท์เพียงอย่างเดียว โดยไม่ไปเยี่ยมเยียนและกระชับความสัมพันธ์โดยตรง
- ดังนั้น มาเถิด มาร่วมกันทำให้วันรื่นเริงของเรา เป็นเทศกาลแห่งความยำเกรง และเป็นช่วงเวลาที่ จะมอบให้แก่เครือญาติ การทำความดีงาม การมอบความรักให้แก่กัน และการกระชับความสัมพันธ์กันเถิด

ที่มา <http://www.saaaid.net/Doat/hamesabadr/162.htm>